

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 30 d.*

„Apeliacinis skundas – Pasirengimo narystei pagalbos priemonė – Dotacijos – Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tyrimai – Administracinės nuobaudos – Draudimas dalyvauti viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo ir dotacijų iš bendro Sąjungos biudžeto skyrimo procedūrose – Draudimo paskelbimas Europos Komisijos interneto svetainėje – Nuobaudų proporcingumas – Galutinio teismo sprendimo ar galutinio administracinio sprendimo nebuvimo nenurodymas“

Byloje C-130/23 P

dėl 2023 m. kovo 2 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Vialto Consulting Kft., įsteigta Budapešte (Vengrija), atstovaujama *dikigoro* S. Paliou ir A. Skoulikis,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai T. Adamopoulos, F. Behre ir R. Pethke,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas F. Biltgen, teisėjai J. Passer (pranešėjas) ir M. L. Arastey Sahún,

generalinis advokatas A. M. Collins,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: graikų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu *Vialto Consulting Kft.* (toliau – *Vialto*) prašo panaikinti 2022 m. gruodžio 21 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Vialto Consulting / Komisija* (T-537/18, EU:T:2022:852; toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė jos ieškinį, kuriuo buvo prašoma, pirma, panaikinti 2018 m. birželio 29 d. Europos Komisijos galutinį sprendimą, kuriuo ši nusprendė uždrausti apeliantei dalyvauti viešojo pirkimo, dotacijų skyrimo, finansinių priemonių (specialioms investicinėms priemonėms ir finansų tarpininkams) ir apdovanojimų procedūrose, kurios reglamentuojamos 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012, p. 1), bei užduočių pavedimo procedūrose, reglamentuojamose 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentu (ES) 2015/323 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (OL L 58, 2015, p. 17), ir paskelbti šį sprendimą savo interneto svetainėje (toliau – ginčijamas sprendimas), ir, antra, atlyginti dėl šio sprendimo patirtą žalą.

Teisinis pagrindas

- 2 Reglamento Nr. 966/2012, iš dalies pakeisto 2015 m. spalio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/1929 (OL L 286, 2015, p. 1; toliau – Reglamentas Nr. 966/2012), 105a straipsnio „Sąjungos finansinių interesų apsauga nustatant riziką ir skiriant administracines sankcijas“ 1 dalyje buvo nustatyta:

„Kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, Komisija sukuria ir administruoja ankstyvo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą.

Tokios sistemos tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas tam, kad būtų:

<...>

- b) draudžiama dalyvauti procedūroje ekonominės veiklos vykdytojui, kuris yra patekęs į vieną iš situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje, kurios išvardytos 106 straipsnio 1 dalyje;

<...>“

- 3 Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnyje nustatyta:

„1. Perkančioji organizacija draudžia ekonominės veiklos vykdytojui dalyvauti šiuo reglamentu reglamentuojamose viešųjų pirkimų procedūrose, kai:

<...>

- e) ekonominės veiklos vykdytojas, vykdydamas pagrindines pareigas vykdant iš biudžeto finansuojamą sutartį, tai atliko su dideliais trūkumais ir dėl to ta sutartis buvo nutraukta anksčiau laiko arba buvo pareikalauta atlyginti nuostolius, ar buvo taikomos kitos sutartyje numatytos sankcijos, arba šie trūkumai buvo atskleisti leidimus suteikiančio pareigūno, [Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF)] ar Audito Rūmų atliktų patikrinimų, auditų ar tyrimų metu;

<...>

2. Jei 1 dalies c, d ir f punktuose nurodytais atvejais arba 1 dalies e punkte nurodytu atveju nėra galutinio teismo sprendimo arba, kai taikoma, galutinio administracinio sprendimo, perkančioji organizacija draudžia ekonominės veiklos vykdytojui dalyvauti procedūroje, remdamasi tuose punktuose nurodytų veiksmų preliminariu teisiniu kvalifikavimu, atsižvelgdama į nustatytus faktus ar kitas išvadas, išdėstyti 108 straipsnyje nurodytos komisijos rekomendacijoje.

<...>

Pirmoje pastraipoje nurodyti faktai ir išvados visų pirma apima:

a) faktus, nustatytus Audito Rūmų ir OLAF atliktų auditų ar tyrimų arba vidaus audito metu, arba leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybe atlikto bet kurio kito patikrinimo, audito ar kontrolės metu;

<...>

3. Visi pagal 106–108 straipsnius priimti perkančiosios organizacijos sprendimai arba, kai taikoma, 108 straipsnyje nurodytos komisijos rekomendacijos priimami laikantis proporcingumo principo, ypač atsižvelgiant į padėties rimtumą, įskaitant poveikį Sąjungos finansiniams interesams ir įvaizdžiui, į nuo atitinkamų veiksmų praėjusį laiką, jų trukmę ir pasikartojimą, ketinimą arba aplaidumo laipsnį, ribotą sumą, aptariamą šio straipsnio 1 dalies b punkte, arba bet kurias kitas atsakomybę lengvinančias aplinkybes, kaip antai, į tai, koku mastu ekonominės veiklos vykdytojas bendradarbiavo su atitinkama kompetentinga institucija ir padėjo atlikti tyrimą, kaip pripažinta perkančiosios organizacijos, ar į situacijos, dėl kurios buvo uždrausta dalyvauti procedūroje, atskleidimą padarius šio straipsnio 10 dalyje nurodytą pareiškimą.

<...>

16. Tam, kad prireikus būtų sustiprintas atgrasomasis draudimo dalyvauti procedūroje ir (arba) finansinės nuobaudos poveikis, Komisija, atsižvelgdama į perkančiosios organizacijos sprendimą, savo interneto svetainėje paskelbia toliau nurodytą informaciją, susijusią su draudimu dalyvauti procedūroje ir, kai taikoma, finansine nuobauda šio straipsnio 1 dalies c, d, e ir f punktuose nurodytais atvejais:

a) atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo vardą, pavardę (pavadinimą);

b) situaciją, dėl kurios buvo uždrausta dalyvauti procedūroje, darant nuorodą į šio straipsnio 1 dalį;

c) draudimo dalyvauti procedūroje trukmę ir (arba) finansinės nuobaudos sumą.

Kai priimamas sprendimas dėl draudimo dalyvauti procedūroje ir (arba) finansinės nuobaudos, remiantis šio straipsnio 2 dalyje nurodytu preliminariu kvalifikavimu, paskelbtoje informacijoje nurodoma, kad nėra galutinio teismo sprendimo arba, kai taikoma, galutinio administracinio sprendimo. Tais atvejais informacija apie apeliacijas, jų statusą ir nagrinėjimo rezultatus, taip pat apie perkančiosios organizacijos peržiūrėtus sprendimus skelbiama nedelsiant. Kai skiriama finansinė nuobauda, paskelbtoje informacijoje taip pat nurodoma, ar ta nuobauda yra sumokėta.

<...>

17. Šio straipsnio 16 dalyje nurodyta informacija neskelbiama šiomis aplinkybėmis:

<...>

b) kai dėl paskelbtos informacijos būtų padaryta neproporcinga žala atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui arba kitais atžvilgiais ji turėtų neproporcingą poveikį, remiantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytais proporcingumo kriterijais ir finansinės nuobaudos suma;

<...>“

4 Reglamento 2015/1929 21 konstatuojamojoje dalyje buvo nustatyta:

„svarbu galėti sustiprinti atgrasomąjį poveikį, kuris užtikrinamas draudimu dalyvauti procedūroje ir finansine nuobauda. Tuo atveju atgrasomasis poveikis turėtų būti sustiprintas suteikiant galimybę skelbti informaciją, susijusią su draudimu dalyvauti procedūroje ir (arba) finansine nuobauda, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų, nustatytų [2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 102)] ir [1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355)]. Taip turėtų būti padedama užtikrinti, kad atitinkami veiksmai nebūtų kartojami. Siekiant teisinio tikrumo ir laikantis proporcingumo principo turėtų būti nurodyta, kuriais atvejais informacija neturėtų būti skelbiama. Įvertinime perkančioji organizacija turėtų atsižvelgti į visas komisijos rekomendacijas. Fizinį asmenų atveju asmens duomenys turėtų būti skelbiami tik išimtiniais atvejais, o tokių duomenų skelbimas turėtų būti pateisinamas veikslių rimtumu arba jo poveikiu Sąjungos finansiniams interesams.“

Ginčo aplinkybės

- 5 Ginčo aplinkybes Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 2–22 punktuose, o šio proceso tikslais jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.
- 6 Apeliantė yra pagal Vengrijos teisę įsteigta bendrovė, teikianti konsultavimo paslaugas privataus ir viešojo sektoriaus įmonėms ir įstaigoms.
- 7 Pagal 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1085/2006, nustatančio Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) (OL L 210, 2006, p. 82), 1 straipsnį Europos Sąjunga padeda šio reglamento I ir II prieduose išvardytoms šalims, tarp kurių yra Turkijos Respublika, siekiant narystės palaipsniui derinti savo standartus ir politikos sritis su Sąjungos standartais ir politikos sritimis, įskaitant tam tikrais atvejais derinimą su *acquis communautaire*. 2007 m. birželio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 718/2007, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 (OL L 170, 2007, p. 1), 10 straipsnyje kaip bendrieji pagalbos įgyvendinimo principai numatyta, kad Komisija perduoda tam tikrų veikslių valdymą pagalbą gaunančiai šaliai, bet pasilieka visą galutinę atsakomybę už bendrą biudžeto vykdymą. Decentralizuotas valdymas taikomas bent jau konkursams, sutarčių sudarymui ir mokėjimams.

- 8 Komisija su Turkijos Respublika sudarė bendrąjį susitarimą, kuriame bendrai nustatytos bendradarbiavimo taisyklės, susijusios su pagalba pagal IPA, ir finansavimo susitarimą. Pagal Reglamento Nr. 718/2007 21 straipsnį paskirta įgyvendinimo institucija buvo *Central Finance and Contracts Unit* (CFCU). Vienas iš projektų, finansuojamų pagal šį susitarimą, buvo projektas TR2010/0311.01 „Digitization of Land Parcel Identification System“ (žemės sklypų identifikavimo sistemos skaitmenizavimas). Šiam projektui finansuoti skirti maždaug 37 milijonai eurų ir jį sudarė trys dalys. Trečioji dalis buvo įvykdyta 2014 m. rugsėjo 19 d. sudarius paslaugų pirkimo sutartį tarp CFCU ir iš penkių dalyvių sudaryto konsorciumo, įskaitant apeliantę, kuri koordinavo *Agrotec SpA* pagal paslaugų teikimo sutartį TR2010/0311.01-02/001.
- 9 Pagal 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentai (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013, p. 1) 3 straipsnį pradėjus tyrimą dėl įtarimų dėl korupcijos ar sukčiavimo vykdant šį projektą, OLAF nusprendė atlikti patikrinimus apeliančios patalpose.
- 10 Per 2016 m. balandžio 12–14 d. atliktą patikrinimą buvo pažymėta, kad apeliančė atsisakė pateikti OLAF tam tikrą informaciją.
- 11 Pasibaigus OLAF tyrimui, CFCU apie tai informavo *Agrotec*, taip pat ir apie šios tarnybos išvadą, kad apeliančė pažeidė šio sprendimo 8 punkte nurodytos paslaugų teikimo sutarties bendrųjų sąlygų 25 straipsnį. CFCU taip pat informavo *Agrotec* apie savo sprendimą pašalinti apeliančę iš šios sutarties visais aspektais ir tęsti jos vykdymą. Todėl CFSA paprašė *Agrotec* nedelsiant nuo 2016 m. lapkričio 11 d. nutraukti apeliančės veiklą ir imtis priemonių, būtinų siekiant ją pašalinti iš konsorciumo, t. y. parengti papildomą susitarimą prie aptariamų sutarties.
- 12 Ginčijamu sprendimu, apie kurį apeliančiai pranešta 2018 m. liepos 4 d., Komisija, remdamasi Reglamentu 2015/323, nusprendė jai uždrausti dvejus metus dalyvauti viešųjų pirkimų, dotacijų ir finansinių instrumentų skyrimo procedūrose, finansuojamose iš Sąjungos bendrojo biudžeto ir 11-ojo Europos plėtros fondo, taip pat įtraukti ją dvejų metų laikotarpiui į Reglamento Nr. 966/2012 108 straipsnio 1 dalyje nustatytą ankstyvo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą (EDES).
- 13 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad pagal ginčijamo sprendimo 77 konstatuojamąją dalį draudimas buvo pateisinamas atsižvelgiant į padėties rimtumą, kurį lėmė tai, kad *Vialto* trukdė OLAF atlikti tyrimą ir patikrinti, ar įtarimai dėl sukčiavimo ir (arba) korupcijos buvo pagrįsti, ir į *Vialto* padarytą vieno iš pagrindinių įsipareigojimų vykdant sutartį pažeidimą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 3 dalį, nes ji savo pastabose Reglamento Nr. 966/2012 108 straipsnyje nurodytai institucijai aiškiai pripažino, kad atsisakė leisti OLAF susipažinti su prašomais duomenimis.
- 14 Be to, Komisija nusprendė paskelbti draudimo nuobaudą savo interneto svetainėje pagal Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 16 dalį. Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad pagal ginčijamo sprendimo 80 konstatuojamąją dalį paskelbimo priemonė buvo pateisinama tuo, kad *Vialto* trukdė OLAF atlikti tyrimą ir kad šis rimtas esminių sutartinių įsipareigojimų pažeidimas neleido apsaugoti Sąjungos finansinių interesų.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 15 2018 m. rugsėjo 13 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo *Vialto* ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo ir turtinės bei neturtinės žalos atlyginimo. Grįsdama šį ieškinį *Vialto* nurodė penkis pagrindus.
- 16 Pirmasis pagrindas buvo grindžiamas Komisijos pareigos motyvuoti pažeidimu. Antrasis pagrindas buvo grindžiamas 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 303) 7 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Trečiasis pagrindas buvo grindžiamas teisės į gerą administravimą pažeidimu. Ketvirtasis pagrindas buvo grindžiamas teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu. Galiausiai penktasis pagrindas buvo grindžiamas proporcingumo principo pažeidimu.
- 17 Bendrasis Teismas atmetė visus šiuos pagrindus kaip nepagrįstus. Todėl jis taip pat atmetė *Vialto* reikalavimus atlyginti žalą, nes jie buvo grindžiami tais pačiais pažeidimais kaip ir nurodytieji grindžiant jo atmetus reikalavimus dėl panaikinimo.
- 18 Taigi skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visą ieškinį.

Šalių reikalavimai

- 19 Apeliaciniu skundu *Vialto* Teisingumo Teismo prašo:
 - panaikinti skundžiamą sprendimą ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 20 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
 - atmesti visą apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepagrįstą ir
 - priteisti iš *Vialto* bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 21 Grįsdama savo apeliacinį skundą apeliantė nurodo tris pagrindus, iš kurių pirmieji du susiję su teisės klaidomis ir faktinių aplinkybių iškreipimu Bendrojo Teismo analizėje dėl proporcingumo principo pažeidimo buvimo, o trečias – dėl teisės klaidos, susijusios su reikalavimų atlyginti žalą atmetimu.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 22 Apeliacinio skundo pirmajame pagrinde *Vialto* priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad skundžiamo sprendimo 160, 164, 175, 177 ir 182 punktuose jis padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad Komisijos interneto svetainėje paskelbta Sąjungos finansavimo draudimo priemonė buvo tinkama Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslui pasiekti.
- 23 Konkrečiai kalbant, pirma, *Vialto* tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai nusprendė, kad ši priemonė atitinka proporcingumo principą, nepaisant to, kad nebuvo konkrečių ir skirtingų motyvų, palyginti su motyvais, pateisinančiais draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudą, t. y. padaryto pažeidimo sunkumu. Nors Bendrasis Teismas pripažino, kad paskelbimo priemonė turi būti vertinama atskirai nuo nuobaudos dėl draudimo dalyvauti procedūroje proporcingumo, jis neįvertino aplinkybės, kad Komisijos motyvai, pateikti kartu su sprendimu dėl draudimo paskelbimo priemonės, nesiskiria nuo motyvų, susijusių su draudimu dalyvauti procedūroje, ir kad jie nebuvo specialūs.
- 24 Be to, *Vialto* ginčija paskelbimo priemonės tinkamumą Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslui pasiekti. Toks paskelbimas Komisijos interneto svetainėje visiškai nėra naudingas Sąjungos finansiniams interesams, o vienintelis jo tikslas – atgrasyti trečiuosius asmenis, kurie sudaro sutartis su Komisija, nuo galimo taisyklių pažeidimo.
- 25 Galiausiai *Vialto* ginčija skundžiamo sprendimo motyvą, pateiktą jo 182 punkte, kuriame Bendrasis Teismas padarė išvadą, kiek tai susiję su paskelbimo priemone, kad nėra pagrindo manyti, jog ji pažeidė proporcingumo principą vien dėl to, kad ja buvo siekiama apsaugoti tą patį teisėtą tikslą. Šis vertinimas nemotyvuotas, o tai, kad tiek draudimo dalyvauti procedūroje nuobauda, tiek paskelbimo priemone gali būti siekiama to paties bendrojo teisėto tikslo, nereiškia, kad paskelbimo priemonė automatiškai atitinka proporcingumo principą.
- 26 Antra, *Vialto* tvirtina, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes, susijusias su elementų, atskirai pateisinančių draudimą dalyvauti procedūroje ir paskelbimo priemone, nustatymu. Konkrečiai kalbant, skundžiamo sprendimo 175 punkte Bendrasis Teismas pripažino, kad ginčijamame sprendime nebuvo griežtai atskirti elementai, pateisinantys draudimą dalyvauti procedūroje, ir elementai, pateisinantys paskelbimo priemone, ir nusprendė, kad tai nebūtinai reiškia dviejų šias priemones pateisinančių motyvų painiavą, galinčią pažeisti proporcingumo principą. Iš ginčijamo sprendimo 77 ir 80 konstatuojamųjų dalių matyti, kad abu motyvai buvo identiški. Vykdamas proporcingumo principo laikymosi ir Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 16 dalyje numatyto reikalavimo teisminę kontrolę būtina nustatyti motyvus, kuriais būtų galima pateisinti ne tik draudimą dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, bet ir papildomos paskelbimo priemonės priėmimą.
- 27 Komisija prašo atmesti pirmąjį pagrindą kaip akivaizdžiai nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 28 Pirma, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 16 dalį, jei būtina sustiprinti draudimo dalyvauti procedūroje ir (arba) finansinės nuobaudos atgrasomąjį poveikį, Komisija, atsižvelgdama į perkančiosios organizacijos sprendimą, savo interneto svetainėje paskelbia informaciją, susijusią su draudimu dalyvauti procedūroje ir prireikus su finansine nuobauda.
- 29 Reikia konstatuoti, kad iš šios nuostatos formuluotės aiškiai matyti, jog draudimo dalyvauti procedūroje nuobauda ir paskelbimo priemonė yra dvi atskiros priemonės ir kad Komisija gali priimti paskelbimo priemonę, jei mano, kad tai būtina siekiant sustiprinti ekonominės veiklos vykdytojui taikomos draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje nuobaudos atgrasomąjį poveikį.
- 30 Šį aiškinimą patvirtina Reglamento 2015/1929 21 konstatuojamoji dalis, iš kurios iš esmės matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė sustiprinti draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudos ir finansinės nuobaudos atgrasomąjį poveikį, numatydamas galimybę paskelbti informaciją apie draudimą dalyvauti procedūroje, nes tokia priemonė gali padėti užtikrinti, kad tam tikras elgesys nepasikartotų.
- 31 Taigi skundžiamo sprendimo 171 punkte Bendrasis Teismas iš esmės teisingai nusprendė, kad nors šių dviejų priemonių poveikis nėra lygiavertis, nes draudimo dalyvauti procedūroje nuobauda iš esmės yra baudžiamojo pobūdžio, o paskelbimo priemone labiau siekiama atgrasymo ir prevencijos tikslo, jos yra vienos kitas papildančios, nes jomis siekiama to paties tikslo – paskatinti visus suinteresuotuosius asmenis atsisakyti galimo taisyklių pažeidimo.
- 32 Antra, dėl prieštaravimo, susijusio su konkrečių ir atskirų motyvų, pateisinančių paskelbimo priemonę, palyginti su motyvais, pateisinančiais draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudą, nebuvimu, reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją institucijoms tenkanti pareiga motyvuoti reiškia, kad pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą atitinkama institucija aiškiai ir nedviprasmiškai atskleidžia argumentus, kuriais grindžiamas jos priimtas aktas, kad, pirma, suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priemonės priėmimo priežastis, kad galėtų apginti savo teises, ir, antra, teismas galėtų vykdyti jos kontrolę (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 8 d. Sprendimo *Viasat Broadcasting UK / Komisija*, C-660/15 P, EU:C:2017:178, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Kaip skundžiamo sprendimo 64 punkte teisingai priminė Bendrasis Teismas, motyvai nebūtinai turi būti išsamūs, jeigu jie pakankami, o taip yra tuo atveju, kai atitinkama institucija nurodo faktines aplinkybes ir teisinius argumentus, turinčius esminę reikšmę sprendimo struktūroje (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFEX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 96 punktą ir 2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Bertelsmann ir Sony Corporation of America / Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 169 punktą).
- 34 Nagrinėjamu atveju iš ginčijamo sprendimo 80 konstatuojamosios dalies matyti, kad paskelbimas buvo pateisinamas tuo, kad *Vialto* trukdė OLAF atlikti tyrimą ir kad šis rimtas esminių sutartinių įsipareigojimų neįvykdymas pakenkė Sąjungos finansinių interesų apsaugai.
- 35 Kaip skundžiamo sprendimo 175 punkte nurodė Bendrasis Teismas, šioje konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodyta, kodėl paskelbimo priemonė atrodo pagrįsta. Todėl Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, jog vien to, kad ginčijamame sprendime griežtai neatskiriami

- elementai, pateisinantys draudimą dalyvauti procedūroje, nuo tų, kurie pateisina paskelbimo priemonę, nepakanka, kad būtų galima manyti, jog abu šias priemones pateisinantys motyvai buvo supainioti, o tai gali pažeisti proporcingumo principą.
- 36 Trečia, *Vialto* taip pat teigia, kad yra prieštaravimas tarp skundžiamo sprendimo 175 ir 173 punktų, nes Bendrasis Teismas pastarajame punkte nurodė, kad paskelbimo priemonės proporcingumo analizė turi būti nepriklausoma nuo draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudos vertinimo, net jei faktinės aplinkybės, dėl kurių buvo priimtos šios dvi priemonės, galėjo būti bendros ir nagrinėjamos tuo pačiu metu.
- 37 Šiuo klausimu reikia priminti, kaip tai padarė Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 172 punkte, kad Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 17 dalies b punkte numatyta, jog „šio straipsnio 16 dalyje nurodyta informacija neskelbiama <...> kai dėl paskelbtos informacijos būtų padaryta neproporcinga žala atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui arba kitais atžvilgiais ji turėtų neproporcingą poveikį, remiantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytais proporcingumo kriterijais“.
- 38 Šio reglamento 106 straipsnio 3 dalyje nurodyti proporcingumo kriterijai susiję su sprendimais uždrausti dalyvauti procedūroje ir (arba) skirti finansinę nuobaudą.
- 39 Taigi iš Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 17 dalies b punkto nematyti, kad paskelbimo priemonės proporcingumo analizė būtinai turi būti susijusi su kitais elementais nei tie, į kuriuos atsižvelgta atliekant draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudos proporcingumo analizę. Atvirkščiai, vertinant paskelbimo priemonės proporcingumą šioje nuostatoje daroma nuoroda, be kita ko, į proporcingumo kriterijus, susijusius su draudimo dalyvauti procedūroje nuobauda. Taigi vien tai, kad priežastys, kuriomis remiamasi siekiant pateisinti abiejų rūšių priemones, iš esmės yra tos pačios, savaime nėra proporcingumo principo pažeidimas, jei kiekviena iš šių priemonių, kaip šiuo atveju, yra pateisinama.
- 40 Ketvirta, kiek tai susiję su paskelbimo priemonės tinkamumu Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslui pasiekti, reikia pažymėti, kad šio reglamento 105a straipsnio 1 dalyje numatyta, jog tam, kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, Komisija sukuria ir administruoja ankstyvo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą. Šios sistemos tikslas, be kita ko, yra palengvinti ekonominės veiklos vykdytojo, patekusio į vieną iš minėto reglamento 106 straipsnio 1 dalyje išvardytų situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje, pašalinimą.
- 41 Žinoma, iš Reglamento Nr. 966/2012 105a straipsnio formuluotės matyti, kad draudimo dalyvauti procedūroje nuobauda siekiama apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, tačiau šioje nuostatoje paskelbimo priemonė neminima kaip priemonė, kuria siekiama to paties tikslo.
- 42 Atsižvelgiant į tai, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 31 punkto, šios dvi priemonių rūšys viena kitą papildo. Be to, ypač didinant draudimo dalyvauti procedūroje nuobaudos ir finansinės nuobaudos atgrasomąjį poveikį paskelbiant informaciją, susijusią su draudimu dalyvauti procedūroje, galiausiai taip pat siekiama Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslo. Iš tiesų tokia paskelbimo priemone tiek, kiek ja siekiama, kad ekonominės veiklos vykdytojais nepažeistų savo įsipareigojimų, susijusių su sutarčių, finansuojamų iš Sąjungos biudžeto, vykdymu, akivaizdžiai prisidedama prie Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslo siekimo.

- 43 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad paskelbimo priemonė yra tinkama Sąjungos finansinių interesų apsaugos tikslui pasiekti.
- 44 Penkta, *Vialto* tvirtina, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes, kiek tai susiję su atskirų įrodymų, pateisinančių draudimą dalyvauti procedūroje ir paskelbimo priemonę, nustatymu, kai skundžiamo sprendimo 175 punkte pripažino, kad ginčijamame sprendime neišskiriami elementai, pateisinantys draudimą dalyvauti procedūroje ir paskelbimo priemonę, kad padarytų išvadą, jog tai nebūtinai lemia dviejų šias priemones pateisinančių motyvų painingą, galinčią pažeisti proporcingumo principą.
- 45 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš šio sprendimo 39 punkto matyti, jog skundžiamo sprendimo 175 punkte Bendrasis Teismas padarė teisingą išvadą, jog vien to, kad ginčijamame sprendime nebuvo griežtai atskirtos draudimą pateisinančios aplinkybės ir informacija, pateisianti paskelbimą, savaime nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog buvo supainioti du šias priemones pateisinantys motyvai, galintys pažeisti proporcingumo principą.
- 46 Taigi, kadangi prieštaravimas dėl iškraipymo negali paneigti skundžiamo sprendimo pagrįstumo, reikia konstatuoti, kad šis argumentas yra nereikšmingas.
- 47 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 48 Antrajame pagrinde *Vialto* teigia, kad skundžiamo sprendimo 183–186 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog tai, kad skelbiant apie draudimą Komisijos interneto svetainėje nebuvo tiksliai nurodyta, kad nebuvo priimtas galutinis su ja susijęs teismo sprendimas ar galutinis administracinis sprendimas, atitinka Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 16 dalies antroje pastraipoje nustatytus reikalavimus.
- 49 Pirma, tai, kad šiame skelbime nepaminėta apie galutinio teismo sprendimo ar galutinio administracinio sprendimo nebuvimą, yra esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimas. Iš tiesų tai yra aiškus ir besąlyginis reikalavimas, kuriuo siekiama informuoti trečiuosius asmenis ir kurio nesilaikymas juos klaidina. Taigi Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad šio formalumo pažeidimas nepadarė žalingo poveikio *Vialto* teisinei ir faktinei padėčiai.
- 50 Antra, *Vialto* ginčija tai, kad skundžiamo sprendimo 183 punkte pagal analogiją taikomas 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimas *Gold East Paper ir Gold Huasheng Paper / Taryba* (T-443/11, EU:T:2014:774, 98 punktas), susijęs su taisyklės dėl konsultavimusi su komitetu pažeidimu.
- 51 Trečia, skundžiamo sprendimo 185 punkte Bendrojo Teismo padaryta išvada, kad 2018 m. spalio 24 d. Komisija ištaisė šio sprendimo 49 punkte nurodytą neveikimą, neturėtų būti lemiamas veiksnys jai vertinant nagrinėjamos nuostatos pažeidimą. Sąjungos akto teisėtumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į jo priėmimo metu buvusias faktines ir teises aplinkybes.
- 52 Komisija prašo atmesti antrąjį pagrindą kaip akivaizdžiai nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 53 Reglamento Nr. 966/2012 106 straipsnio 16 dalies antroje pastraipoje iš esmės reikalaujama, kad skelbiant apie sankciją, kuria draudžiama dalyvauti procedūroje, būtų aiškiai nurodyta, kad dėl atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo nebuvo priimtas galutinis teismo sprendimas ar galutinis administracinis sprendimas. Tais atvejais informacija turi būti papildyta informacija apie apeliacijas, jų statusą ir nagrinėjimo rezultatus, taip pat apie perkančiosios organizacijos galimai peržiūrėtą sprendimą.
- 54 *Vialto* tvirtina, kad šios nuorodos nebuvimas yra esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimas, darantis neigiamą poveikį jos teisinei ir faktinei padėčiai.
- 55 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją procedūrinių normų, taikomų priimant aktą asmens nenaudai, nesilaikymas yra esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimas ir, jeigu nagrinėdamas atitinkamą aktą Sąjungos teismas konstatuoja, jog jis nebuvo teisėtai priimtas, jis turi pritaikyti esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimo padarinius ir todėl panaikinti aktą, turintį tokį trūkumą (2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Tilly-Sabco / Komisija*, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 115 punktas).
- 56 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad tai, jog Komisijos interneto svetainėje nepaminėta, kad dėl *Vialto* nebuvo priimtas galutinis teismo sprendimas ar galutinis administracinis sprendimas, neturi ryšio su Komisijos sprendimo paskelbti apie draudimą dalyvauti konkurse priėmimo procedūra, bet tai yra priėmus šį sprendimą atsiradusi aplinkybė.
- 57 Nagrinėjamu atveju ieškinio dėl panaikinimo dalykas yra ne pati paskelbimo priemonė, o ginčijamas sprendimas. Šio sprendimo 2 straipsnyje aiškiai numatyta, kad skelbiant turi būti nurodyta, jog nėra galutinio teismo sprendimo. Taigi minėtas sprendimas nėra neteisėtas ir priimant ginčijamą sprendimą nepadaryta jokios klaidos.
- 58 Todėl skundžiamo sprendimo 184 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad šios nuorodos nebuvimas negali būti laikomas kenkiančiu *Vialto* teisinei ir faktinei padėčiai ir kad tai nėra esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimas. Iš tiesų šios nuorodos nebuvimas negali turėti įtakos sprendimo paskelbti apie draudimą dalyvauti procedūroje teisėtumui.
- 59 Kalbant apie vėlesnį Komisijos neveikimo ištaisymą, iš skundžiamo sprendimo matyti, kad skundžiamo sprendimo 185 punkte motyvas, nurodytas vartojant prieviksiškinį įterpinį „be to“, yra perteklinis, palyginti su to sprendimo 184 punkte padaryta išvada.
- 60 Taigi prieštaravimą, susijusį su neveikimo ištaisymu po ginčijamo sprendimo priėmimo, reikia atmesti kaip nereikšmingą.
- 61 Todėl antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

Dėl trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

- 62 Apeliacinio skundo trečiajame pagrinde *Vialto* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 194–196 punktuose nusprendė, jog nebuvo įvykdyta sąlyga dėl veiksmų, kuriais priekaištaujama Komisijai, neteisėtumo. Skundžiamame sprendime padarytos teisės klaidos, nurodytos apeliacinio skundo pirmajame ir antrajame pagrinduose, įrodo, kad Komisija elgėsi neteisėtai, todėl turėtų būti panaikinti skundžiamo sprendimo 195 ir 196 punktai, kuriais atmesti reikalavimai dėl žalos atlyginimo.
- 63 Komisija tvirtina, kad trečiąjį pagrindą reikia atmesti kaip akivaizdžiai nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 64 Kadangi bet kuriuo atveju trečiasis pagrindas gali būti pripažintas pagrįstu tik tuo atveju, jei pirmasis ir antrasis pagrindai būtų pripažinti pagrįstais, o taip nėra, šį trečiąjį pagrindą, taigi ir visą apeliacinį skundą, reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 65 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 66 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 67 Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš *Vialto* bylinėjimosi išlaidas, o ši pralaimėjo bylą, ji turi padengti ne tik savo, bet ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. *Vialto Consulting Kft.* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.